

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	13
3.6	Personální a pedagogické zajištění	14
3.7	Spoluúčast rodičů.....	15
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	17
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4	Organizace vzdělávání.....	20
5	Charakteristika vzdělávacího programu	23
5.1	Zaměření školy	23
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	23
5.3	Metody a formy vzdělávání	24
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	24
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	25
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	27
6	Vzdělávací obsah.....	28
6.1	Integrované bloky	28
6.1.1	Podzimní putování	28
6.1.2	Jede paní zima, jede.....	34
6.1.3	Jaro přišlo, zaťukalo	41
6.1.4	Brzy přijdou prázdniny	47
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	55
7	Systém evaluace.....	57

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Rok je cesta dlouhá aneb hrajeme si se zvířátky od podzimu do léta

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Senice na Hané, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Žižkov 300, Senice na Hané, 78345

KONTAKTY:

e-mail: vedeni.skoly@zssenichenh.cz,

web: www.zssenichenh.cz

REDIZO: 600141039

IČO: 70994510

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Bc. Gabriela Štefanová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Irena Zelníčková a ostatní pedagogičtí pracovníci

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Senice na Hané

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Josefa Vodičky 243, 78345 Senice na Hané

KONTAKTY:

585947268

email: obec@senicenahane.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2025

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠSe-847/2025/Št

.....
ředitel školy

Mgr. Bc. Gabriela Štefanová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 96

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: učitelky 8, provozní pracovníci 3

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Obec Senice na Hané se nachází v Olomouckém kraji v jedné z nejúrodnějších částí Moravy. Leží na říčce Blatě, 13 kilometrů západně od statutárního města Olomouc. Tvoří ji tři místní části-Senice na Hané, Cakov a Odrlice. První písemná zmínka o obci pochází již z roku 1078. Nachází se zde několik pamětihodností, jako například kostel svaté Maří Magdalény, kaple svatého Josefa, socha svatého Jiljí, socha Ecce Homo a další. Obcí vede naučná stezka Elišky z Kunštátu, nedaleko se nachází zámek Náměšť na Hané a přírodní rezervace Terežské údolí.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola se skládá ze dvou pavilonů, které jsou propojeny spojovací chodbou. Oba pavilony jsou určeny pro vzdělávání dětí. K objektu mateřské školy patří dvě nadstandardně vybavené zahrady.

Dopravní dostupnost školy:

Do Senice na Hané je možné dostat se jak autobusovou, tak železniční dopravou. Množství spojů není zcela dostatečné a vyhovující pro umístění i vyzvednutí dětí do naší mateřské školy.

Informace z historie školy:

Budova mateřské školy byla slavnostně otevřena 28.prosince 1978. Byl to komplex tří pavilonů s rozlehlými zahradami vybudovanými v akci "Z" s kapacitou 120 dětí. Provoz byl zahájen

8.ledna 1979. Byly zde 3 oddělení školky, 1 oddělení jeslí a součástí byla i školní kuchyně. V září 1991 došlo ke zrušení jeslí. Prostory bývalých jeslí pak využívala pobočka ZUŠ Litovel k výuce hry na klavír. Od roku 2017 do roku 2022 bylo toto oddělení využíváno dětskou skupinou Aktiváči. Od 1.září 2022 se opět stalo součástí mateřské školy. Bylo zde otevřeno 4.oddělení.

Podoba školky se postupně měnila. Byla provedena výměna ploché střechy na sedlovou, výměna oken za plastová, budovy byly zateplený a dostaly novou barevnou fasádu, chodníčky byly zrekonstruovány a jsou nyní bezbariérové. Také interiér procházel postupnou proměnou-byl vyměněn nábytek ve všech třídách, šatny byly vybaveny novými skříňkami a lavičkami, proběhla rekonstrukce sociálního zařízení pro děti. Zahrady byly vybavovány novými herními a pohybovými prvky, byly vybudovány venkovní přírodní učebny na terasách školy.

V současné době má škola 4 třídy. Třídy Zajíčků a Medvídků se nacházejí v prvních patrech obou pavilonů a jsou zde starší děti od 4 do 7 let. V přízemích se nacházejí třídy Ježečků a Myšek a zde jsou děti od 2 do 5 let.

Od 1. ledna 2003 měla Mateřská škola Senice na Hané právní subjektivitu a stala se příspěvkovou organizací. Od 1.9.2022 se mateřská škola spojila se základní školou a vznikla tak Mateřská škola a Základní škola Senice na Hané, příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je obec Senice na Hané.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

- **Věcné podmínky**

Prostory všech tříd jsou dostatečně velké a vyhovují individuálním i skupinovým činnostem.

Do každého pavilonu je vlastní vstup, který je zabezpečen kamerovým systémem. Rodiče se dostávají do budovy pomocí elektronických čipů. Každé oddělení má svou šatnu a sociální zařízení. Jednotlivá wc jsou částečně oddělena, aby zajišťovala dětem určité soukromí.

Třídy jsou vybaveny nábytkem, který je zdravotně nezávadný, je přiměřený věku, počtu a výšce dětí, je také bezpečný a estetický. Tělocvičné nářadí je uloženo ve skladu v každé třídě, je rozmanité, přiměřené počtu a věku dětí ve třídě a odpovídá bezpečnostním předpisům. Prostornější tělocvičné nářadí je uloženo ve společném skladu v hospodářské budově.

Každá třída je vybavena velkým množstvím hraček a pomůcek pro tvořivé, námětové, pohybové i manipulační hry. Je zde také volně přístupné velké množství didaktického materiálu pro individuální i skupinovou hru dětí. Vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno.

Hračky i didaktický materiál je umístěna tak, aby se v nich děti vyznaly a mohly si je samy brát. Při využívání hraček a dalšího materiálu děti dbají na dodržování pravidel třídy při jejich používání a ukládání na jejich místa. Každá třída má takové vybavení, které odpovídá věkovému složení třídy.

Část pomůcek jako např. výtvarné, hudební či sportovní pomůcky je uložena ve skladech v hospodářské budově. Další didaktický materiál a odborná a dětská literatura je uložena v kabinetě ve třídě Ježečků. Je určena pro využití a vzdělávání učitelek.

Ve třídách jsou pro děti vytvořeny koutky pro hry na rodinu, práci se stavebnicemi, čtenářské koutky, dramatické koutky (divadlo, převleky, maňásci), pro kutily, pro výtvarnou činnost a další. V každé třídě je klavír a orffovy hudební nástroje, které využíváme nejenom jako doprovod pro zpěv, ale i pro rytimizaci, vnímání tempa, síly zvuku, nálady.

Ve spojovací chodbě a ve třídách jsou barevné kontejnery pro třízený odpad.

Pro rodiče jsou dvakrát ročně pořádány schůzky, dalším informačním zdrojem jsou nástěnky, webové stránky a po dohodě konkrétní rozhovory s učitelkami. Od školního roku 2025/2026 je pro rodiče zaveden jednotný komunikační systém Twigsee.

Kolem budov mateřské školy je rozlehlá zahrada, která prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2017. Byly zde vyměněny staré herní prvky za nové dřevěné. V roce 2020 zde přibýly vyvýšené záhony, ve kterých jsou pěstovány léčivé byliny, okrasné květiny a také sezónní zelenina. Za budovami školky byly vybudovány na terasách venkovní přírodní učebny, přibýlo krmítek pro ptáky a hmyzí hotel, louka. Před pavilonem školky je také brouzdaliště, který je využíváno v letních měsících.

Děti mají dostatek prostoru a příležitostí ke zkoumání živé i neživé přírody (na každé straně zahrady jsou enviromentální pomůcky k tomuto určené), všímání si změn přírody během celého roku.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin). Z důvodu preventivních opatření zůstávají děti s příznaky nemoci doma do odeznění těchto příznaků nebo do doby, kdy lékař schválí přítomnost dítěte v dětském kolektivu. Při výskytu silně infekčních onemocnění (např. neštovice, covid, spála ad.) jsou rodiče informováni na nástěnkách jednotlivých tříd a pomocí aplikace Twigsee.

Pro efektivnější vzdělávání budeme postupně dokupovat pomůcky, které děti mohou využít k pokusům. Dále je třeba dovybavit třídu Myšek hudebními pomůckami. Provádět každý rok nátěry dřevěných částí zahrady.

3.2 Životospráva

- **Životospráva**

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava s dostatkem ovoce a zeleniny. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají stále k dispozici ve třídě a při pobytu na zahradě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti jsou vedeny k tomu, aby jídlo ochutnaly, ale nejsou násilně nuceny k jídlu. Starší děti jí přiborem. Děti jsou vedeny k sebeobsluze při donášky a odnášení jídla.

Donáška a konzumace potravin z domova v rámci pobytu dítěte v mateřské škole je možná pouze na doporučení lékaře u dětí vyžadujících dietní stravu.

Školka má vypracovaný denní řád, který je ale natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit organizaci chodu tak, aby vyhovovala momentální situaci.

Děti bývají zpravidla každý den dvě hodiny venku (zahrada, obecní hřiště, vycházky). Pokud mírně přší, děti jdou na procházku. K tomuto musí mít ve skřínce pláštěnku a mohou si donést z domova gumovou obuv. Při velmi nepříznivém počasí zůstávají ve školce, kde mají pohybové hry a hry dle vlastního zájmu.

Dbáme na to, aby děti měly dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Při činnostech učitelka dbá, aby byl program pro děti zajímavý, vhodně zařazuje aktivity, které vedou k získání určitých dovedností. Dokáže přizpůsobit program konkrétním podmínkám a rozpoložení třídy.

Všechny děti, které zůstávají na odpolední činnosti si jdou lehnout. Místnost pro spaní je před odpočinkem důkladně větrána. Děti poslouchají čtení z dětských knih, starší děti v druhém pololetí samy vyprávějí pohádky dle výběru z nabídky nebo dle vlastního výběru. Také si mohou během roku nosit knihy z domova, které jim učitelka před spaním předčítá. Děti, které mají nižší potřebu spánku si mohou vzít po půl hodině odpočinku na lehátku knihu, nebo mají jiný klidový program u stolečku.

Učitelé se sami chovají tak, aby děti pasivně, nápodobou přejímaly správné a vhodné vzorce chování. Stávají se dětem přirozeným vzorem.

3.3 Psychosociální podmínky

- **Psychosociální podmínky**

Učitelé i provozní zaměstnanci se snaží vytvářet takové podmínky, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy jistě a bezpečně.

Nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace, aby se mohly seznámit s prostředím, personálem, kolektivem. Na konci prázdnin je umožněn rodičům s dětmi, které budou školku navštěvovat prvním rokem, vstup do jejich kmenové třídy. Zde si mohou společně s rodiči prohlédnout všechny místnosti jejich oddělení, vypůjčit si hračky, vyzkoušet sociální zařízení. Po nástupu mohou děti chodit domů po obědě, rodiče mohou zrána vstupovat do třídy a pobýt se svým dítětem.

Učitelé respektují potřeby dětí, a to jak fyziologické, mají možnost kdykoliv se během dne napít, zajít si samostatně na záchod, pravidelně větráme, při únavě máme zónu klidu, kde si mohou děti odpočinout, tak potřeby uznání, lásky, bezpečí. Děti mají stanovená pravidla (starší děti se spolupodílejí na tvorbě těchto pravidel), znají denní řád a toto v nich vyvolává pocit bezpečí a jistoty. Také klademe důraz na pocit sounáležitosti. Respektujeme individuální tempo dětí. Úkoly jsou přiměřené věku.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. V dětech je rozvíjeno prosociální chování diskuzemi, hrami, dle konkrétních potřeb

jsou zařazovány situační prožitkové hry. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Děti mají dostatek volnosti a prostoru pro vlastní hru, činnosti, sebevyjádření. Vědí, že nesmí tato volnost být na úkor zájmů jiných. Děti se na začátku školního roku seznamují s pravidly soužití dané třídy. Vědí, jak se mají chovat, jednotlivá pravidla jsou v prostorách oddělení vyvěšena. Děti samy mají zájem tyto pravidla dodržovat.

Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny. Pokud pokynům nerozumějí jsou jim v klidu vysvětleny.

Pedagogický styl je podporující, projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Děti jsou dostatečně motivovány, aby samy chtěly plnit úkoly a seznamovat se s novými činnostmi. Pedagog se vyhýbá negativním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Vzdělávací nabídka je široká, rozmanitá a odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Dětem jsou nabízeny aktivity, pokusy, experimentování, které rozvíjejí jejich zvědavost a chuť se učit.

Podporujeme v dětech odvahu pro samostatnou práci, učíme je, že se nesmějí vzdávat při prvním neúspěchu. Rozvíjíme v nich touhu dokončit vytyčený cíl. Dětem je vštěpováno, že chyba je nedílnou součástí vzdělávání. Vytváříme pro děti motivující prostředí. Hlavním cílem pro nás je vést je k samostatnosti, k vytvoření touhy po vědění a k získávání dovedností. Děti hodnotíme formou pozitivního ocenění.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Snažíme se, aby panovala vzájemná důvěra, tolerance a zdvořilost nejen ve vztahu mezi dětmi a dospělými, ale i ve vztazích mezi dětmi navzájem. Vyzdvihujeme a chválíme vzájemnou pomoc, solidaritu a ohleduplnost mezi dětmi.

Podporou těchto příznivých neformálních jevů se snažíme předcházet projevům šikany.

3.4 Organizace chodu

- **Organizace chodu**

Předškolní vzdělávání probíhá v základním denním řádu. Denní řád je dostatečně pružný, aby umožňoval reagovat na aktuální potřeby dětí.

Denní řád:

6,15-9,30	• příchod dětí do mateřské školy po adaptaci do 8,00 • zájmové spontánní aktivity dětí • individuální činnosti • řízené činnosti zaměřené na pohybový rozvoj dětí, logopedické chvilky, vzdělávací činnosti k zajištění naplňování ŠVP • osobní hygiena, svačina, příprava dětí na pobyt venku
9,30-11,30	• pobyt venku
11,30-12,10	• hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
12,10-14,00	• poslech pohádek, písní • spánek, odpočinek respektující rozdílné potřeby spánku
14,00- 14,30	• příprava na svačinu, hygiena, svačina
14,30-16,15	• volné činnosti dětí zaměřené především na zájmové činnosti, hry a pohybové aktivity dětí • v případě pěkného počasí pobyt na zahradě MŠ

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Minimálně 4x do týdne ranní rozcvička a každý den nějaká pohybová hra. Každý den jsou děti venku minimálně 2 hodiny, zohledňuje se samozřejmě aktuální stav počasí.

Učitelé se během své práce plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Pro děti je vytvářeno takové zázemí, aby se zde cítily bezpečně a měly i dostatek soukromí.

Pro nově příchozí děti je vytvářen takový adaptační režim, aby se dítě začlenilo v co největší možné míře bez stresu. Ještě před zahájením školní docházky mohou v konkrétní dny v posledním týdnu v srpnu docházet rodiče s dětmi na dvě hodiny do kmenové třídy dítěte a seznamovat se s jeho prostředím. Při zahájení docházky je umožněn rodičům vstup do třídy a setrvání po nezbytně dlouhou dobu s dítětem. Rodičům je doporučováno postupné začlenění, to znamená, aby v prvních dnech dávali děti jen na dopolední činnosti a postupně dobu pobytu dětem prodlužovali.

Pokud má dítě delší dobu než dva měsíce problémy s adaptací, řeší učitelka individuálně tuto situaci s rodiči a domluví se na společném řešení.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a to jak v ranních tak i v odpoledních činnostech.

Veškeré činnosti děti motivují, aby se do nich zapojily a podněcují je k vlastní aktivitě. Děti mají možnost pracovat svým tempem, pokud nestihnou nějaký úkol dokončit, dostanou prostor si jej dokončit v jiném čase. V pátek mají možnost děti samy během celého dopoledne plánovat činnosti, které mají zájem plnit. Dětem se snažíme nepředávat pouze hotové vědomosti, učíme je tak, aby k určitým závěrům došli samy.

Při tvorbě TVP a programů na jednotlivé dny je pamatováno na plánování činností tak, aby byly využity formy vzdělávání jak individuální tak skupinové i frontální.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do relaxačního koutku a neúčastnit se společných činností. Stejně tak i mají možnost soukromí při osobní hygieně.

Pro každou třídu je vypracován konkrétní vzdělávací program, který je obměňován a aktualizován dle potřeb a zájmů dětí. Třídní vzdělávací program vychází ze školního vzdělávacího programu a upravuje se dle věku a struktury dětí ve třídě, pro jejich konkrétní potřeby a zájmy.

Vybavení tříd je kvalitní a dostatečné, učitelky si připravují pomůcky včas, aby mohly uskutečnit plánovaný program. Pokud potřebují nějaké pomůcky, které ve škole chybí, sepíší požadavky na jejich pořízení a tyto pak přednesou přímo zástupkyni pro mateřskou školu nebo na pedagogických schůzkách.

Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí. Pokud jsou děti spojovány z důvodu nemocnosti dětí ve třídě, je dbáno, aby počty nepřekračovaly stanovenou hranici.

Doplňkové aktivity

V rámci vzdělávání v naší mateřské škole nabízíme dětem doplňkové aktivity, které přímo navazují na náš školní vzdělávací program.

Běžný vzdělávací program je doplněn o tzv. projektové a slavnostní dny, které jsou zacíleny na vybrané oblasti života. Pro rodiče i děti ve všech třídách jsou připraveny úkoly k plnění v šatně každé třídy a na plotech zahrad MŠ.

Pro děti předškolního věku je realizován Kurz pro předškoláky v měsících březen až květen.

3.5 Řízení mateřské školy

- **Řízení mateřské školy**

Vnitřní řád a směrnice vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců MŠ. Před začátkem školního roku dostávají zaměstnanci školky písemně vypracovaný seznam povinností a pravomocí. Úkoly jsou jasně vymezeny a každý pracovník má právo se k nim vyjádřit.

Pro rodiče je vytvořen informační systém školy v podobě nástěnek v šatnách a chodbách školy a v podobě venkovní nástěnky. Rodiče jsou také informováni přes informační systém Twigsee.

Vedení školy vytváří ovzduší důvěry a tolerance, pracovníce mají prostor pro vyjádření svých myšlenek, připomínek, aktivně se zapojují do dění školy. Klademe důraz na týmovou práci, jsou respektovány profesní odlišnosti a je vytvářeno prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Vedoucí učitelka hodnotí práci všech zaměstnanců, motivuje zaměstnance k co nejlepším výkonům. Podporuje vzájemnou spolupráci.

Celý sbor pedagogických i provozních pracovníků pracuje jako tým. Společně se účastní pedagogických a provozních porad, které probíhají každý druhý měsíc. Řeší společně problémy související s provozem, společně plánují akce mateřské školy a zapojují se do jejich realizace. Podílí se na úpravě školy a školní zahrady. K plánování a organizaci některých akcí jsou zvány i rodiče, jsou brány na zřetel jejich nápady a připomínky.

Plánování chodu mateřské školy a pedagogické plánování se opírá o zkušenosti z předchozích let, vyhodnocují se pozitivní zkušenosti i připomínky k organizaci a vyhodnocují se dotazníky zaměstnanců i rodičů. Při plánování se bere ohled i na nejnovější trendy v této oblasti.

Se zaměstnanci MŠ probíhají evaluační pohovory, v rámci nichž dochází k reflexi jejich práce a organizace MŠ.

Zástupkyně ředitele pro mateřskou školu vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními učitelkami a provozními pracovníci. Evaluační činnosti jsou vytvářeny tak, aby smysluplně hodnotily činnost školy a pomáhaly k odstraňování nedostatků a poukazovaly na rezervy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Zajišťuje program na vítání občánků, Dne matek a dodává materiály na "Velikonoční jarmark". Úzce spolupracuje se základní školou. Děti z naší školky se 2x ročně účastní her, které pro ně připravují děti a učitelky z prvního stupně základní školy. Navštěvují školu před vánočními svátky, společně zpívají koledy. Předškolní děti mají možnost se zúčastnit Kurzu pro předškoláky. Mateřská škola zase připravuje pro rodiče a děti ze školy mateřské i základní podzimní slavnost "Sklizeň". Dále

naše škola spolupracuje s Regionem Haná, místní knihovnou, hasičským sborem. Spolupracuje také s některými místními podniky, které nám pomáhají při zajišťování akce školky "Čarovný les". K zajištění plaveckého kurzu spolupracujeme s Plaveckou a sportovní akademií Sporták s.r.o.

Samozřejmě spolupracujeme i s odborníky z Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogického centra. Každoročně u nás probíhá dle zájmu rodičů logopedická depistáž a vyšetření očí. V neposlední řadě spolupracujeme i s rodiči, kteří mají možnost pro děti připravit besedy, představení, pomáhají při zajišťování některých kulturních akcí, jako například Zahradní slavnost, Čarovný les a další.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- **Personální a pedagogické zajištění**

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. V mateřské škole pracuje 8 učitelek a 3 provozní zaměstnankyně.

Celý pracovní tým pracuje na základě společně vymezených pravidel.

Učitelky přistupují aktivně k sebevzdělávání. Účastní se kurzů různých vzdělávacích institucí, které jsou akreditovány MŠMT. Vyhledávají si informace v knihách a na internetu. Vytvářejí si vlastní didaktické materiály a pomůcky.

Ředitelka a vedoucí učitelka podporují profesionalizaci pracovního týmu, nabízí na základě evaluační činnosti a na základě požadavků jednotlivých pracovníků další vzdělávání a kurzy. Také vedoucí učitelka se účastní dalšího vzdělávání dle svých potřeb a potřeb školy.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek v rozsahu 3 hodin.

Zaměstnanci pracují profesionálním způsobem, opírají se o pedagogické zásady výchovy a vzdělávání dětí.

Naše škola využívá specializovaných služeb odborníků, ke kterým patří lékaři, speciální pedagogové, školní psycholožka. Na začátku školního roku provede logoped s písemným souhlasem rodičů na naší škole logopedickou depistáž, na jejímž základě vyhodnotí a případně doporučí nápravu řeči u specialisty. Dále je možné domluvit si konzultaci se školním

psychologem. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťováno vyšetření v SPC. Naši školku navštěvuje i firma PRIMA VIZUS, která na základě zájmu rodičů provádí vyšetření zraku dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

- **Spoluúčast rodičů**

Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči se snažíme o porozumění a vstřícnost. Učitelky respektují názory rodičů, posilují vzájemnou důvěru mezi rodinou a školou. Při potřebě řešit problém si sjednají s rodiči schůzku mimo přímou pracovní činnost a otevřeně s rodiči řeší konkrétní problémy.

Učitelé sledují potřeby jednotlivých dětí, respektují různé hodnotové systémy v rodinách. Snaží se sladit potřeby jednotlivých dětí tak, aby nenarušovaly potřeby jiných dětí v kolektivu.

Rodiče mají možnost dle zájmu se účastnit některých programů v mateřské škole. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje učitelkami nebo na vývěškách, které jsou umístěny v každém oddělení i na vývěsce v areálu zahrady mateřské školy.

V šatně na nástěnkách a na schodištích a chodbách jsou vyvěšeny výtvarné práce dětí. Rodiče také mohou na požádání nahlédnout do evaluačních listů a portfolioů svého dítěte. Učitelkami jsou informováni o pokrocích dítěte v rámci vzdělávání a o získávání dovedností.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola nabízí rodičům i poradenský servis, dle zájmu půjčuje rodičům knihy, didaktické pomůcky. Upozorňuje rodiče, v kterých oblastech dítě vyniká a kde a jakým způsobem je potřeba s dětmi více pracovat. Mateřská a základní škola pravidelně pořádají besedy, které se zaměřují na předávání informací o zásadách potřebných ke zdravému rozvoji dítěte, na vnímání potřeb dětí a vytváření hranic, o kybernetické bezpečnosti.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- **Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Vnitřní prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP. Pro děti s fyzickým postižením chybí bezbariérový přístup do školy.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zakoupeny speciální vzdělávací pomůcky. Také si asistent pedagoga a třídní učitelka vytváří speciální pomůcky a didaktický materiál dle svých možností a dle zájmů dítěte.

Mateřská škola v co největší možné míře zajišťuje kvalitní speciální pedagogickou péči. Při přiznaných podpůrných opatřeních 2. až 5. stupně vytváří třídní učitelka individuálně vzdělávací program. Využívá částečně strukturované vzdělávání, které napomáhá dětem pochopit, co se od nich očekává, lépe se orientovat v časových posloupnostech a prostoru. Cílem je osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Mateřská škola spolupracuje s rodinou, se školskými poradenskými zařízeními jako je PPP a SPC. Zákonní zástupci a učitelé se pravidelně vzájemně informují o výsledcích dítěte, ale i o jeho aktuálním stavu, náladách, zvycích.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Přítomnost asistenta pomáhá k lepšímu vzdělávání a začleňování dítěte do kolektivu.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je začleněno v co největší možné míře do kolektivu. Účastní se jak spontánních tak řízených činností. Při potřebě odpočinku má svůj relaxační koutek v přilehlém kabinetě. Cílem učitelů je začlenění dítěte v co největší možné míře do kolektivu a dosažení jeho co největší samostatnosti.

Naše škola respektuje individuální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných. Všechny děti jsou vzdělávány společně. Vzdělávání je přizpůsobováno tak, aby vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.

Do budoucna je potřeba vyřešit bezbariérový přístup do budov mateřské školy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- **Podmínky vzdělávání nadaných dětí**

Mateřská škola se snaží mít třídy dostatečně vybaveny všemi materiálními pomůckami pro všestranný rozvoj dětí. V každé třídě je dostatek výtvarných potřeb, se kterými mohou děti samostatně pracovat po příchodu do školky nebo při odpoledních činnostech. Třídy jsou také vybaveny hudebními nástroji - každá třída má piano, základní orffovy nástroje. V určitém množství je i ve třídách sportovní náčiní, které je možné doplnit o další ze společného skladu. Pro prostorové nadání slouží velké množství různých stavebnic a didaktických pomůcek, pro logické myšlení mají děti různá bludiště, pracovní listy, logica primo a piccolo.

V knihovničce mají děti množství lepoprel, ale i encyklopedií a knih, které pomáhají dětem při vzdělávání.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Je tedy důležité začleňovat do práce s dětmi všechny druhy vzdělávání (pohybové, výtvarné, hudební, kognitivní ..), aby bylo toto nadání objeveno. A pak s ním dále pracovat a rozvíjet ho.

Při vzdělávání vytváříme pro tyto děti složitější úkoly, nabízíme jim encyklopedie, cíleně zaměřené stavebnice a další didaktický materiál. Při kognitivním nadání pracujeme s těmito dětmi při ranních spontánních činnostech nebo během odpočinku, pokud nespí. Dostávají složitější pracovní listy nebo více úkolů při společné práci. Při výtvarném nadání zajišťujeme dostatek a různorodost výtvarného materiálu a podporujeme samostatnou práci, při hudebním nadání dbáme na využívání hudebních orffových nástrojů, při pohybovém nadání zařazujeme do pohybových chviliek obtížnější cviky nebo tanečky, které děti mohou vyzkoušet dle vlastního zájmu. Na nadání dětí upozorňujeme rodiče a doporučujeme, jak dále jej rozvíjet, seznamujeme s možností kroužků, ZUŠ apod.

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky s PPP, se zákonnými zástupci dítěte, ale i s dalšími institucemi, které se podílí na rozvoji nadání těchto dětí, například ZUŠ, DDM a TJ Senice na Hané.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti, tzn. hračky jsou snadno omyvatelné a neobsahují malé částice, které by mohlo dítě vdechnout. Hračky jsou rozmanité a zajišťují u dětí rozvoj jemné motoriky a kreativního myšlení. Děti mají také k dispozici lepirela.

Děti jsou v heterogenní třídě. Bezpečnost ohrožující předměty jsou umístěny v uzavíratelných nádobách na vyšších místech tak, aby malé děti neměly možnost je samostatně brát. Všechny děti jsou vedeny k tomu, aby dodržovaly pravidla pro ukládání hraček a pomůcek.

Třída i herna je upravena tak, aby zajišťovala dostatek prostoru pro volný pohyb a hru dětí. Součástí je i vymezený koutek pro odpočinek těchto dětí, který je ale součástí celku. Pro pobyt dětí venku je nejčastěji využívána zahrada. Pouze v případě nepříznivého počasí chodí děti na procházku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Umyvadla jsou napojena na společnou mísící stanici a děti k ní nemají přístup. Máme dostatečné množství záchodů, částečně od sebe oddělených dřevěnou zástěnou.

Šatny jsou vybaveny skříňkami a jsou dostatečně prostorné pro ukládání náhradního oblečení a hygienických potřeb dítěte.

Při vzdělávání uplatňujeme principy jednoduchosti, časové nenáročnosti, dostatek prostoru pro volný pohyb a hru.

Denní režim je obdobný jako u starších dětí, více je zohledněna individuální potřeba aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí. Děti si mohou odpočinout v relaxační zóně, mají dostatek času na stravování. Nejsou zatěžovány stresem ani spěchem. Učitelky uplatňují k dítěti pozitivní, laskavě důsledný přístup, aby mělo pocit bezpečí.

Každé nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptovat na prostředí své třídy. V posledním týdnu dle dohody mohou přicházet děti se svými zákonnými zástupci do své nové třídy a společně zde pobýt, seznámit se s prostředím, ukázat si svou skříňku, značku. Zákonný zástupce se může po dohodě se zástupkyní ředitele pro MŠ kdykoliv zúčastnit předškolního vzdělávání, při předávání a vyzvedávání dítěte může být s dítětem v MŠ po dobu, která vyhovuje mu i dítěti. První dny je doporučováno zařadit dítě do vzdělávání jen na kratší dobu a tuto dobu úměrně prodlužovat.

Pro pocit bezpečí a jistoty si mohou přinést do školy plyšáka, polštářek na usínání či jiný předmět z domova.

Vzdělávací činnosti dětí jsou realizovány individuálně, v menších skupinách, frontálně podle potřeby dětí.

Přístup učitelek k dětem je laskavý, ale důsledný. Učitelky dětem pomáhají se sebeobsluhou, pomáhají při oblékání, při použití záchodů, při smrkání, při jídle atd., ale zároveň postupně zvyšují u dítěte samostatnost a touhu to vše dokázat samo. Rodiče jsou seznámeny s Desaterem naší školky, které je pak vyvěšeno v prostorách šatny nebo chodby.

Pro úspěšnou adaptaci dětí ve školce je potřeba pozitivního vztahu mezi učitelkami a zákonnými zástupci dětí. Pokud jsou tyto vztahy v pořádku, vytváří se ovzduší důvěry a spolupráce může fungovat.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Provoz naší školy je zajištěn od 6,15 do 16,15 hodin. Škola má 4 třídy. V každé třídě se snažíme o průměrný počet 21 - 24 dětí. Při umístění dítěte s podpůrným opatřením 2. až 5. stupně se snižuje počet dětí ve třídě. Stejně tak při umisťování dětí od dvou do tří let se snižuje počet dětí ve třídě o dva žáky na jedno dvouleté dítě až do minimálního počtu 18 na třídu.

Ve třídách se staršími dětmi v Zajíčcích a Medvídcích, tj. s dětmi, které dovrší ve školním roce 5 až 7 let, jsou hračky, stavebnice a didaktické pomůcky odpovídající věku těchto dětí. Některé didaktické pomůcky jsou složitějšího a náročnějšího charakteru pro rozvoj dětí s nadprůměrnými znalostmi, dovednostmi, či pro děti nadané. Jsou využívány všechny formy práce od individualizované přes skupinovou až po frontální. Při vzdělávání využíváme nejvíce metodu hry, která je hlavní činností naší mateřské školy a která rozvíjí všechny schopnosti předškolního dítěte. Také využíváme u starších dětí metody badatelské, a často metody situační, které pomáhají dětem pochopit pocity druhých. Třída je zaměřena na přípravu dětí pro vstup do první třídy, děti se učí samostatnosti, dobře spolupracovat v kolektivu, jsou schopny sebeobsluhy, prodlužuje se čas udržení pozornosti. Děti se učí sebehodnocení a hodnocení svých kamarádů.

Ve třídách s mladšími dětmi v Ježečcích a Myškách, tj. s dětmi, které ve školním roce dovrší 3-5 let, jsou hračky a didaktický materiál přizpůsoben pro jejich věkovou kategorii. Jsou zde i hračky pro děti dvouleté, které jsou snadněji omyvatelné a neskládají se z drobných částic, které by mohly děti vdechnout. Jsou využívány formy práce individualizované a frontální výuky, začíná se s výukou skupinovou. I zde je především využívána metoda hry. Děti mají dostatek prostoru, času a prostředků pro spontánní hru, která vychází z přirozených potřeb a zájmů dítěte. Využíváme situační metodu učení a nedílnou součástí je i spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Děti jsou před každou činností dostatečně motivovány. Je využíváno velké množství názorných pomůcek. Tyto třídy jsou zaměřeny na klidné začlenění dětí do kolektivu třídy a dodržování pravidel soužití. Děti jsou vedeny k sebeobsluze a k postupnému získávání samostatnosti.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Při zařazování dětí do tříd zohledňujeme přání rodičů a věk dětí. Budova mateřské školy má dva pavilony, ve kterých jsou vždy dvě třídy. V každém pavilonu je třída starších dětí, které během školního roku dosáhnou věku 5-7 let a třída mladších dětí, které během školního roku dosáhnou 3-5 let.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Překrývání dvou učitelů při přímé výchovné činnosti je zajištěno ve třídách s mladšími dětmi v rozsahu 3 hodin a 19 minut a ve třídách se staršími dětmi 3 hodiny a 4 minut. Učitelka na odpolední směnu přichází na 9,00 hodin, u starších dětí na 9,15 hodin, a je nápomocná při řízené činnosti, při přípravě na pobyt venku, pobyt venku, přípravě na oběd, dohled při obědě, dohlídání dětí po obědě.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria přijímání dětí jsou zveřejněna na webových stránkách naší školy a jsou vyvěšena před zápisem na venkovní nástěnce. Kritéria k přijetí stanovuje ředitelka školy. Pokud počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání překročí stanovenou kapacitu počtu dětí pro MŠ, bude ředitelka školy rozhodovat podle stanovených kritérií. Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku 3–7 let, nejdříve však od 2 let. Přednostně jsou přijímány děti ze spádových oblastí, plnící povinnou předškolní docházku a děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku. V případě volného místa mohou být děti přijímány i v průběhu školního roku. Do mateřské školy se přijímají děti řádně proočkované podle § 50 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění. Seznam nově přijatých dětí zveřejní ředitelka pod přidělenými registračními čísly na venkovní nástěnce v areálu školky.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V případě individuálního vzdělávání má zákonný zástupce povinnost dítě zapsat k předškolnímu vzdělávání. Dále zákonný zástupce dítěte písemně oznámí mateřské škole, že chce své dítě vzdělávat individuálně a tím přebírá plnou odpovědnost za jeho vzdělávání. Pokud má individuální vzdělávání probíhat po převážnou část školního roku, oznamuje zákonný zástupce toto rozhodnutí škole tři měsíce před začátkem školního roku, tedy nejpozději do konce května. Pro individuální vzdělávání na kratší období se může zákonný zástupce rozhodnout kdykoliv v průběhu školního roku. Individuální vzdělávání v tomto případě začíná dnem, který následuje po dni, kdy bylo oznámení o volbě individuálního vzdělávání doručeno mateřské škole. Oznámení lze učinit opakovaně, a to v případě, že oznámení bylo učiněno na kratší dobu a zákonný zástupce se

rozhodne pro pokračování v individuálním vzdělávání. Odpovědnost za kvalitu vzdělávání dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání, má výhradně zákonný zástupce. Povinností mateřské školy je seznámit zákonného zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno. Mateřská škola dítě průběžně nijak nesleduje ani nevede, pouze jedenkrát ročně ověří úroveň dosažených očekávaných výstupů. Zákonnému zástupci dítěte ze školského zákona vyplývá povinnost zajistit účast dítěte u ověření a právo být přítomen ověření. Ověření znalostí probíhá v termínu od 20.listopadu do 20.prosince.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Zaměření školy je všeobecné, ale částečně využíváme i programu Začít spolu a také prvků Montessori pedagogiky.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Udržovat na škole vstřícný a respektující komunikační systém, zahrnující pedagogy, děti, rodiče i veřejnost
- Vytvářet příznivou atmosféru, vytvářet klima založené na důvěře
- Dbát na součinnost rodiny a školy, usilovat o soulad ve výchovném působení, prohlubovat zájem rodičů o dění ve škole
- Zajistit rovné příležitosti pro všechny děti, systematicky identifikovat individuální potřeby dětí při vzdělávání
- Výchovu ke zdraví zaměřit na rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností a tělesné zdatnosti dětí
- Vést děti k morálním hodnotám a pozitivnímu vztahu ke světu, k lidem a k přírodě
- Vytvářet povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí
- Posilovat v souladu se stanovenými vzdělávacími záměry u dětí samostatnost a zodpovědnost
- Zaměřovat se na sociální a osobnostní rozvoj dětí
- Věnovat pozornost rozvoji předčtenářské, předmatematické a sociální gramotnosti a polytechnické výchově
- Soustavně získávat a vyhodnocovat informace o výsledcích každého dítěte a využívat tyto poznatky k volbě dalších vzdělávacích postupů
- Připravovat děti na vstup do základní školy
- Evidovat žáky s potřebou podpůrných opatření, zajišťovat jim účinnou individuální péči
- Spolupracovat s odpornými pracovišti (PPP, SPC...)
- Zvyšovat kvalifikovanost pedagogů, rozvíjet pedagogické dovednosti a odborné znalosti
- Zvyšovat podíl pracovníků na strategickém řízení a vlastním hodnocením školy
- Hodnotit a inovovat strategie a plány pro realizaci ŠVP
- Rozšiřovat spolupráci se základní školou
- Vytvářet pozitivní obraz o škole - prezentace školy v tisku, na vývěškách, akcemi školy pro širší veřejnost

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

V naší škole využíváme formy vzdělávání jak individuální, tak skupinové i frontální. Individuální formy vzdělávání probíhají nejčastěji po příchodu dětí do třídy. Dále pak se využívá čas, kdy děti s menší potřebou spánku pracují v klidu u stolečků a při odpoledních činnostech, kdy je větší prostor pro individuální práci s dětmi. Skupinové formy práce využíváme při řízených činnostech 2x až 3x týdně. Děti se učí spolupracovat, naslouchat druhým, ale i schopnosti prosadit se ve skupině. Skupinová práce je využívána k řešení společných problémů a úkolů rozvíjejících děti v oblasti před-matematické, před-čtenářské, motorické, polytechnické. Snaží se, aby děti nacházely vlastní řešení problémů. Děti jsou vedeny k respektování druhých, nepodporujeme u nich nezdravou soutěživost. Učíme je, aby dokázaly přijímat i vlastní chyby, které jsou nedílnou součástí vzdělávání. Frontální formy výuky jsou využívány v komunitním kruhu k hotovému předávání vědomostí a při provádění některých experimentů.

Metody vzdělávání:

Ve školce ke vzdělávání nejvíce využíváme hru. Dítě se prostřednictvím hry seznamuje s okolím, rozvíjí své poznávací dovednosti, rozvíjí se fyzicky, rozumově, sociálně i citově. Vzdělávání je také založené na prožitkovém a interakčním učení, uskutečňuje se ve všech činnostech a situacích, učitelka využívá prožitků dětí k jejich názornému a pochopitelnému vzdělávání. V souvislosti s tvorbou pravidel soužití nebo při řešení konfliktních situací využíváme situační metodu. Spontánní sociální metoda učení vyplývá automaticky z volné hry dětí při spontánních činnostech, ale i při řízených činnostech, často využívána i při skupinové formě práce. Sociální metoda učení zajišťuje klidné soužití dětí v kolektivu, ale učí i děti ke vztahu k dospělým. Nedílnou součástí výuky je i metoda experimentu, která je pro děti zajímavá a usnadňuje vzdělávání.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Učitelka při práci pozoruje a diagnostikuje děti. Objeví-li, že pro některé dítě není dostatečný individuální přístup, sestaví pro toto dítě plán pedagogické podpory. Plán podpory popisuje obtíže dítěte při výchovně-vzdělávacím procesu. Stanoví si cíle podpory, metody, jakými bude plán podpory naplňovat a způsoby, jakými bude vyhodnocovat naplnění plánu. Učitelka informuje rodiče

o problému dítěte a o sestavení plánu pedagogické podpory. Škola se souhlasem rodičů spolupracuje s PPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán vypracovává třídní učitelka pro děti, kterým jsou přiznána podpůrná opatření 2. až 5. stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Slouží jako pomůcka pro učitelku s níž plánuje, realizuje a vyhodnocuje vzdělávací plán. Vychází ze školního vzdělávacího programu. V průběhu školního roku může být upravován a doplňován. Plán se vyhodnocuje nejméně jednou ročně. Pro děti s mimořádným nadáním se též vypracovává IVP. Tvorba, realizace a vyhodnocování plánu probíhá stejně jako u plánu podpůrných opatření.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných jsou zapojeny školská poradenská zařízení, rodiče, třídní učitelé, asistenti pro tyto děti, ale mohou rodičům být doporučeny i ZUŠ, DDM a další zájmové organizace.

Zodpovědné osoby:

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil školské poradenské zařízení za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti, tzn. hračky jsou snadno omyvatelné a neobsahují malé částice, které by mohlo dítě vdechnout. Hračky jsou rozmanité a zajišťují u dětí rozvoj jemné motoriky a kreativního myšlení. Děti mají také k dispozici lepopřel.

Děti jsou v heterogenní třídě. Bezpečnost ohrožující předměty jsou umístěny v uzavíratelných nádobách na vyšších místech tak, aby malé děti neměly možnost je samostatně brát. Všechny děti jsou vedeny k tomu, aby dodržovaly pravidla pro ukládání hraček a pomůcek.

Třída i herna je upravena tak, aby zajišťovala dostatek prostoru pro volný pohyb a hru dětí. Součástí je i vymezený koutek pro odpočinek těchto dětí, který je ale součástí celku. Pro pobyt dětí je nejčastěji využívána zahrada. Pouze v případě výrazně nepříznivého počasí chodí děti na krátkou procházku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Umyvadla jsou napojena na společnou mísící stanici a děti k ní nemají přístup. Také máme dostatečné množství záchodků, částečně od sebe oddělených dřevěnou zástěnou.

Šatny jsou vybaveny skříňkami a jsou dostatečně prostorné pro ukládání náhradního oblečení a hygienických potřeb dítěte.

Při vzdělávání uplatňujeme principy jednoduchosti, časové nenáročnosti, dostatek prostoru pro volný pohyb a hru.

Denní režim je obdobný jako u starších dětí, více je zohledněna individuální potřeba aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí. Děti si mohou odpočinout v relaxační zóně, mají dostatek času na stravování. Nejsou zatěžovány stresem ani spěchem. Učitelky uplatňují k dítěti pozitivní, laskavě důsledný přístup, aby mělo pocit bezpečí.

Každé nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptovat na prostředí své třídy. V posledním týdnu dle dohody mohou přicházet děti se svými zákonnými zástupci do své nové třídy a společně zde pobýt, seznámit se s prostředím, ukázat si svou skříňku, značku. Zákonný zástupce se může po dohodě se zástupkyní ředitele pro MŠ kdykoliv zúčastnit předškolního vzdělávání, při předávání a vyzvedávání dítěte může být s dítětem v MŠ po dobu, která vyhovuje mu i dítěti. První dny je doporučováno zařadit dítě do vzdělávání jen na kratší dobu a tuto dobu úměrně zvyšovat.

Pro pocit bezpečí a jistoty si mohou na odpočinek přinést do školy plyšáka, polštářek na usínání či jiný předmět z domova.

Vzdělávací činnosti dětí jsou realizovány individuálně, v menších skupinách, frontálně podle potřeby dětí.

Vzdělávací nabídka pro děti od dvou do tří let je založena na principech: jednoduchosti, časové nenáročnosti, smysluplnosti a podnětnosti. Je zajištěn dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Přístup učitelek k dětem je laskavý, ale důsledný. Učitelky v co nejmenší míře dětem pomáhají se sebeobsluhou, při oblékání, při použití záchodů, při smrkání, při jídle atd.. Postupně zvyšují u dítěte samostatnost a touhu to vše dokázat samo.

Pro úspěšnou adaptaci dětí ve školce je potřeba pozitivního vztahu mezi učitelkami a zákonnými zástupci dětí. Pokud jsou tyto vztahy v pořádku, vytváří se ovzduší důvěry a spolupráce školy s rodinou může fungovat.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřeby jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Podzimní putování

Název integrovaného bloku	Podzimní putování
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavní smysl integrovaného bloku Celek je zasazen do babího léta a podzimu. Skládá se z šesti propojených tématických částí: 1. Hledáme si k sobě cestičky 2. Cestička od léta k podzimu 3. Vitamíne, vitamíne, vylez ven 4. Vyletěl si pyšný drak 5. Malíř podzim přišel k nám 6. Nasaďte si rukavice, budou velké fujavice Na začátku školního roku se děti navzájem seznamují, poznávají svou značku, své jméno i jména kamarádů. Děti získávají povědomí o tom, že jsme škola zvířátek. Zvířátka v příslušných třídách jsou pomocníky při motivaci vzdělávací práce. Jsou čistotná a ani my se nenecháme zahanbit. Pěstujeme hygienické návyky a návyky správného chování. Budeme dále rozvíjet dovednosti při tvořivých a pohybových hrách (správné držení těla, chůze, běh, práce se stavebnicemi, kreativitu atd.). Děti se naučí orientovat nejen v prostoru uvnitř mateřské školy, ale i na školní zahradě a v blízkém okolí. Naučí se šetrnému zacházení s hračkami a pomůckami a správně používat předměty denní hygieny. Vytvoříme společně pravidla soužití. Na prvním období nejvíce záleží. Učitelky jsou dětem přirozeným vzorem. Děti přicházejí do přívětivého, pěkně upraveného prostředí, kde je vše dobře organizováno a promyšleno. Učitelky zjišťují, co děti umějí, znají, zjišťují stupeň jazykové vyspělosti. Na tato zjištění navazují v dalších činnostech. Děti budou pozorovat změny v přírodě, všimat si barev podzimu, sbírat plody (kaštiny, bukvice, žaludy, jeřabiny) a tvořit z nich, na zahradě shrabovat listí a stavět z něho domečky pro zvířátka a sbírat je na výtvarné činnosti. Donesou si z domova na výstavku ovoce a zeleninu, naučí se poznávat

Název integrovaného bloku	Podzimní putování
	jejich vlastnosti, tvar, chuť a využijí je k výtvarné výchově. Poznají, že větru se dá využít i k zábavě - pouštění draků. S podzimní tematikou se děti seznamují i prostřednictvím básní a písní, vyprávěním příběhů a pohádek. Během podzimu se připravujeme na období zimy - zavařování ovoce, sběr hub a bylin, příprava teplejšího oblečení. Na zimu se připravujeme nejen my, ale i zvířátka. Někteří ptáci odlétají do teplých krajin, jiní se stěhují do vesnice, některá zvířátka se připravují na zimní spánek. Zvyšujeme nároky na samostatnost v sebeobsluze.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	1. Hledáme si k sobě cestičky 2. Cestička od léta k podzimu 3. Vitamíny, vitamíny, vylez ven 4. Vyletěl si pyšný drak 5. Malíř podzim přišel k nám 6. Nasaďte si rukavice, budou velké fujavice

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	vytváření základů pro práci s informacemi	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) rozhodovat o svých činnostech rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.2 Jede paní zima, jede

Název integrovaného bloku	Jede paní zima, jede
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Celek mapuje období od Mikuláše až do konce zimního období. Skládá se z šesti propojených tematických částí: 1. Přejde k nám Mikuláš 2. Ten vánoční čas přišel k nám zas 3. Leden - jedem jako s medem 4. Cesta do pravěku 5. Máme rádi zvířata, nejenom ta chlupatá 6. Kouzelné dveře do světa hraček Navazujeme s dětmi na pozorování, která jsme prováděli na podzim. Sypeme zrní ptáčkům do krmítka, pozorujeme stopy na sněhu. Děti si všímají vlastností vody (kapalná, tuhá, plynná). Při oblékání na vycházky se seznamují s dalšími částmi oděvů, zdokonalují se v sebeobsluze. Užívají si sezónních činností - sáňkování, bobování, klouzání na ledu. Děti pozorují krásu zimní přírody, prohlubuje se jejich estetické cítění, pomáhají učitelce s výzdobou tříd, vyrábějí dárky pro své nejbližší. Děti se seznamují s lidovými tradicemi, zvyky, pranostikami, písněmi a básněmi se zimní tematikou. V prosinci probíhá ve školce Den otevřených dveří spojený s vánočními dílnami a zpíváním koled. V tomto období si děti povídají o zvířatech - domácích, volně žijících a exotických. Učí se o způsobu jejich života formou her. Skládají zvířecí puzzle, rozeznávají zvuky zvířat. Na závěr se všechny děti ve školce setkají a proběhne oslava Karneval zvířátek. Také se dozví něco o pravěku. Děti si mohou přinést z domova své oblíbené hračky, vyprávět o nich a hrát si s nimi s kamarády. Seznamují se z jakých materiálů jsou hračky vyrobené, rozvíjí jemnou motoriku, kreativitu.

Název integrovaného bloku	Jede paní zima, jede
	Nezapomínáme na rozvoj komunikačních dovedností a rytmizaci. Dbáme na správný úchop psacího náčiní. Zimní čas využijeme i pro různé pokusy (pravěk - sopka, lom světla atd.)
Návrhy dílčích témat pro realizaci	1. Přejde k nám Mikuláš 2. Ten vánoční čas přišel k nám zas 3. Leden - jedem jako s medem 4. Cesta do pravěku 5. Máme rádi zvířata, nejenom ta chlupatá 6. Kouzelné dveře do světa hraček

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	uvědomění si vlastního těla	papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		zachovávat správné držení těla
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		poznat napsané své jméno
		sledovat očima zleva doprava
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		poznat napsané své jméno
		sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		poznat napsané své jméno
		sledovat očima zleva doprava
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

6.1.3 Jaro přišlo, zaťukalo

Název integrovaného bloku	Jaro přišlo, zaťukalo
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Celek mapuje období od počátku jara do půlky května. Skládá se čtyř propojených tematických částí. 1. Hody, hody, doprovody 2. Pojdte s námi do pohádky 3. Už vím, jak přicházím na svět 4. Za mámou jdu s květem Děti se seznamují s velikonočními zvyky a lidovými tradicemi, zdobí vyfouknutá vejce, tvoří z přírodnin, učí se říkadla a písničky s velikonoční a jarní tematikou. Březen je měsíc knihy. S dětmi navštívíme místní

Název integrovaného bloku	Jaro přišlo, zaťukalo
	knihovnu, povídáme si o knihách, předčítáme pohádky. Děti si nosí své oblíbené knihy z domova, prohlíží si je a čteme z nich před spaním. Děti, které v příštím školním roce budou chodit do 1.třídy, samy vyprávějí pohádky před spaním dle vlastního výběru. Učíme je poznat, co je dobré a co zlé, berou si z příběhů a pohádek ponaučení. Děti využívají převleků k dramatizaci pohádek, hrají loutková divadla. Děti mají možnost navštívit hospodářská stavení a přímo pozorovat život zvířat. Uvědomují si, jak se rodí zvířata i děti. Poznávají své tělo a jak funguje. Jako běžnou součást života pochopí změny těla od narození do stáří. Učíme je úctě ke stáří. Děti si všímají změn v probouzející se přírodě. Poznávají nástroje, se kterými se pracuje na zahradě, jarní květiny a jejich části, kvetoucí stromy, jarní zeleninu, hmyz v přírodě. Sledují, jak se vracejí ptáci z teplých krajů. Utvoří si svůj koutek přírody. V dubnu s dětmi oslavíme Den země úklidem okolo školky, připomeneme si, k čemu a na jaký odpad slouží barevné kontejnery. Děti vědí, kdo patří do jejich rodiny, znají jména rodičů, nejbližší příbuzenské vztahy. Vědí, co jednotliví členové domácnosti dělají, zvláště maminka. Společně oslavíme její svátek, vyrobíme jí dáreček, připravíme besídku. Děti postupně poznají, ve které vesnici žijí. Dobře znají cestu z domova do mateřské školy, vytvářejí si pozitivní vztah k mateřské škole. Znají důležité instituce v okolí, všímají si změn a dění v obci, hovoří o nich, vytvářejí si vztah k obci, vlasti. Zapojují se do oslav, svým programem prezentují mateřskou školu mezi občany i širokou veřejností.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	1. Hody, hody, doprovody 2. Pojďte s námi do pohádky 3. Už vím, jak přicházím na svět 4. Za mámou jdu s květem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.1.4 Brzy přijdou prázdniny

Název integrovaného bloku	Brzy přijdou prázdniny
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Celek mapuje období od 2. květnového týdne, až po poslední červnový den. Mapuje barevné jaro a přechod v teplé léto. 1. Kde domov můj 2. Děti celého světa, všechny děti mají svátek 3. Cestujeme společně s kamarády 4. Hurá na prázdniny Děti se seznamují se svou obcí, vlastí. Získávají přiměřeně věku znalosti o historii naší republiky. Znají jméno hlavního města a prezidenta. Poslechnou si hymnu České republiky, vytváří si vlajčky, poznají státní znak a národní strom. Procvičují jemnou motoriku, stříhají, lepí, malují, skládají. Při všech těchto činnostech dbáme na správný úchop a přítlak. Nezapomínáme na rozvoj hrubé motoriky. Děti hrají pohybové hry, cvičí v hernách i venku (zahrada, hřiště). Všechny tyto pohybové dovednosti a manipulační zručnost využijí na akci školky Čarovný les. Čarovný les probíhá první sobotu v červnu, je oslavou Dne dětí. Je určený pro širokou veřejnost. Děti v tomto období poznávají život dětí v jiných zemích, jejich kulturu, životní prostředí, a to prostřednictvím výkladu, knih, encyklopedií, výukových CD. Učí se pochopit, že svět je všechno kolem

Název integrovaného bloku	Brzy přijdou prázdniny
	nás, lidé, společnost i příroda. Uvědomují si, že svět se stále více mění a propojuje. Naším úkolem je chránit životní prostředí v rámci svých schopností. Děti se učí poznávat dopravní prostředky, rozlišovat je podle účelu, způsobu pohybu. Poznávají základní dopravní značky. Uvědomují si nebezpečí, která mohou číhat na cestách a dodržují pravidla silničního provozu. V červnu jedou děti na školní výlet. Před výletem jsou seznámeny s pravidly bezpečného a slušného chování. V celém bloku procvičují komunikační dovednosti, jemnou a hrubou motoriku, upevňují sociální vztahy, upevňují a rozšiřují znalosti z předčtenářské a předmatematické gramotnosti, učí se a opakuji písně, básně. Čas využíváme k upevňování zdraví dětí, hlavně ke koupání, polévání, sportování. Děti se těší na dovolenou, jsou poučeny o bezpečnosti, jak se chovat a jak předcházet úrazům, jak v případě nutnosti přivolat pomoc. Na konci školního roku děti, které odcházejí do první třídy, vystoupí s programem na Zahradní slavnosti ZŠ a MŠ. Zde se s nimi rozloučí rodiče, učitelé i starosta obce. Na úplný závěr roku rodiče uspořádají pro všechny žáky mateřské školy slavnost na zahradě školky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	1. Kde domov můj 2. Děti celého světa, všechny děti mají svátek 3. Cestujeme společně s kamarády 4. Hurá na prázdniny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení		
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost zorganizovat hru
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinností přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Na základě školního vzdělávacího programu budou učitelky zpracovávat třídní vzdělávací program pro svou třídu. V přípravném týdnu si připraví osnovu, kterou budou dále dotvářet během školního roku. Program bude vytvářen tak, aby navazoval na vědomosti a dovednosti dětí a dále je rozvíjel, seznamoval děti s novými poznatky a zkušenostmi. Jednotlivá témata budou zpracovávána po týdnech. Jeden týden bude vždy více zaměřen na rozvoj předčtenářských dovedností a druhý týden na předmatematických a polytechnických dovedností. Náplň v obou týdnech na sebe musí navazovat a doplňovat se. Součástí

třídního programu bude tedy rozepsaná náplň práce na celý týden a to tak, že bude obsahovat ranní nabídku činností, rozcvičku, logopedickou chvíli (procvičování mluvidel a nácvik správného dýchání), činnosti pohybové před svačinou, řízené činnosti po svačině, grafomotorický nácvik (ve stoje, v předklonu, malování ve vzduchu prstem, obtahování čar, grafomotorické znaky). Každé téma bude také počítat s nácvikem minimálně jedné písně a básně.